

PLAN MOT DISKRIMINERING OCH KRÄNKANDE BEHANDLING

LILLÅNS FÖRSKOLA

Läsåret 2017/2018

ORSA

Verksamhetsområde LÄRANDE

Introduktion

Det här är Lillåns förskole plan mot diskriminering och kränkande behandling. Den beskriver vårt systematiska och målinriktade likabehandlingsarbete som syftar till att **främja** lika rättigheter och möjligheter för alla barn, samt att **förebygga** och förhindra trakasserier och kränkande behandling på förskolan.

Trakasserier är kopplade till diskrimineringsgrunderna, medan kränkande behandling är ett uppträdande som kränker en elevs värdighet genom att till exempel retas, mobba, frysa ut, knuffas eller fysiskt göra någon illa.

De lagstadgade diskrimineringsgrunderna är: kön, könsidentitet eller könsuttryck, etnisk tillhörighet, religion eller annan trosuppfattning, funktionsnedsättning, sexuell läggning och ålder.

Planen är indelad i tre kapitel enligt följande:

Kapitel 1: Våra rutiner för att skapa, följa upp och utvärdera förskolans likabehandlingsplan

Kapitel 2: Våra åtgärder för att främja lika rättigheter och möjligheter, samt motverka diskriminering och kränkningar.

Kapitel 3: Våra rutiner för att utreda och åtgärda när en elev diskriminerats, trakasserats eller kränkts

Vår vision

Arbetet med likabehandling och trygghet utgår ifrån förskolans övergripande uppdrag att verka för demokratiska värderingar och mänskliga rättigheter. Detta värdegrundsarbete syftar till att förankra respekten för alla människors lika värde, samt att utveckla en miljö där alla barn får förutsättning för att lära, utvecklas och må bra i en trygg miljö. Likabehandlingsarbetet ska genomsyra hela verksamheten - undervisning, förhållningssätt, regler och rutiner.

- Alla barn och vuxna i Orsas förskolor ska känna sig välkomna, trygga och lika mycket värda.
- Ingen ska bli utsatt för diskriminering, trakasserier, hot, våld eller kränkande behandling.
- Alla ska ha lika goda möjligheter till lärande och utveckling.
- Våra likheter och olikheter berikar vår verksamhet.
- Vi vill att alla barn känner sig sedda och att ingen utsätts för diskriminering, trakasserier eller kränkningar.

Arbetet med likabehandling i förskolan handlar om att förverkliga FN:s barnkonvention i skolan.

Kapitel 1: Våra rutiner för att skapa, följa upp och utvärdera förskolans likabehandlingsplan

Samarbete är grunden för ett framgångsrikt arbete mot diskriminering och kränkningar. Vi vill att likabehandlingsarbetet ska involvera all personal, samtliga barn och deras vårdnadshavare. Allas möjlighet till delaktighet och inflytande är viktigt för att vi ska nå vårt mål med en trygg miljö och ett gott socialt klimat på förskolan. Deltagandet innefattar såväl kartläggningsarbetet, analys och framtagande av aktiva åtgärder, samt uppföljning och utvärdering.

Barnens delaktighet

Barnintervjuer
Kartläggning
Trygghetsvandringar
Enkätundersökning - vårdnadshavare
Utvecklingssamtal – läraren frågar om trygghet och trivsel
Trivselregler

Vårdnadshavarnas delaktighet

Föräldramöte – varje hösttermin
Föräldraråd - 2 ggr/år
SchoolSoft – information och enkätundersökning

Personalens delaktighet

Arbetslagsmöten
Arbetsplatsmöten
Enkätundersökning
Barnhälsoteamet
Kollegialt lärande
Systematiskt kvalitetsarbete

Förankring av planen

Denna plan är förskolans verktygslåda vad gäller främjande och förebyggande arbetet likabehandling, trygghet och trivsel i förskolan. För att planen ska fungera som den verktygslåda den är tänkt att vara behöver den vara väl känd och förankrad i verksamheten. Personal, barn och vårdnadshavare ska vara delaktiga i utformandet av planen samt ha kännedom om att den finns och vad den innehåller.

Den färdiga planen ska presenteras på, föräldraråd, föräldramöten och APT-möten.

Utvärdering av föregående års plan

Har vi genomfört aktiviteter som planerat? Vad har gått bra? Mindre bra?

Förskolan: Lillån

Avdelning: Gärdet, Sörgården

Vi pedagoger presenterade vår plan för föräldrarna på ett föräldramöte. Vi la sedan ut planen på SchoolSoft.

Våra äldre barn utformade tillsammans en likabehandlingsblomma.

Vi har tyvärr inte synliggjort planen ordentligt för barnen med bilder, rollspel eller dylikt.

Alla barn har haft tillgång till allt material efter eget intresse och vi pedagoger erbjuder även barnen att utforska material som de inte brukar leka med.

Vi pedagoger har deltagit i bokcirkel om jämställdhet.

På vår förskola har vi arbetat medvetet att lyfta fram de olika språken som finns och föräldrarna har skrivit välkommen och glad sommar på sina respektive språk på våra fönster.

För att lyfta fram våra olika kulturer har vi upprättat en ny tradition: En internationell fest.

Kartläggning

Förskolan: Lillån

Avdelning: Sörgården, Gärdet

Vi planerar att göra en trygghetsvandring under hösten. Följa upp planen på vårt nästa föräldramöte.

Mål

Förskolan: Lillån

Avdelning: Sörgården, Gärdet

Alla barn ska känna sig glada, trygga, respekterade utifrån sina egna behov och förutsättningar för sin vistelse här på vår förskola.

Kapitel 2: Våra åtgärder för att främja lika rättigheter och möjligheter, samt motverka diskriminering och kränkningar.

Våra åtgärder för trygghet och trivsel		
<i>Aktiv åtgärd</i>	<i>Uppföljning</i>	<i>Ansvarig</i>
Klara rutiner, närvarande vuxna, trygghetsvandring, inne och ute, uppdelning av barnen i mindre grupper, teckenstöd och kompisblomma.	Att systematisk utvärdera vårt arbete regelbundet med arbetslagen, vårdnadshavare och barn.	Arbetslagen

Våra åtgärder utifrån diskrimineringsgrunden "Kön"		
<i>Aktiv åtgärd</i>	<i>Uppföljning</i>	<i>Ansvarig</i>
Vi pedagoger skapar en inbjudande och lustfylld pedagogisk miljö som inbjuder till lek oavsett kön. T.ex. "Lägenheten" Öka pedagogernas medvetenhet om hur vi bemöter barnen utifrån deras kön. Lyfta diskussionsfrågor kring jämställdhet med barnen. Vi pedagoger tänker även på att benämna "barnen" istället för pojke eller flicka alternativet är att benämna dem vid deras namn.	Att systematisk utvärdera vårt arbete regelbundet med arbetslagen, vårdnadshavare och barn.	Arbetslagen

Våra åtgärder utifrån diskrimineringsgrunden "Könsöverskridande identitet eller uttryck"		
<i>Aktiv åtgärd</i>	<i>Uppföljning</i>	<i>Ansvarig</i>
Vi pedagoger tänker på att benämna "barnen" istället för pojke eller flicka alternativet är att benämna dem vid deras namn. Alla barn har tillgång till allt vårt material.	Att systematisk utvärdera vårt arbete regelbundet med arbetslagen, vårdnadshavare och barn.	Arbetslagen

Våra åtgärder utifrån diskrimineringsgrunden "Religion eller annan trosuppfattning"		
<i>Aktiv åtgärd</i>	<i>Uppföljning</i>	<i>Ansvarig</i>
Tillsammans med barnen och vårdnadshavare arbetar vi dagligen aktivt med förhållningssättet mot varandra. Det gör vi genom att det på förskolan finns olikheter i religion och tro och ser det som en tillgång. Pedagogerna tar barnens berättelser på allvar och tar sig tid att lyssna på barnen. Vi pedagoger visar intresse för de religioner som finns representerade på förskolan. Vid en kränkande incident låta barnen tillsammans med en pedagog diskutera det som inträffat där alla får komma till tals.	Att systematisk utvärdera vårt arbete regelbundet med arbetslagen, vårdnadshavare och barn.	Arbetslagen

Våra åtgärder utifrån diskrimineringsgrunden "Sexuell läggning"		
<i>Aktiv åtgärd</i>	<i>Uppföljning</i>	<i>Ansvarig</i>
På vår förskola arbetar vi pedagoger och barn för att alla har rätt till sin sexuella läggning. Vi läser böcker för barnen där vi kan samtala kring detta ämne.	Att systematisk utvärdera vårt arbete regelbundet med arbetslagen, vårdnadshavare och barn.	Arbetslagen

Våra åtgärder utifrån diskrimineringsgrunden "Etnisk tillhörighet"		
<i>Aktiv åtgärd</i>	<i>Uppföljning</i>	<i>Ansvarig</i>
Tillsammans med barnen arbetar vi dagligen aktivt med förhållningssättet mot varandra. Det gör vi genom att lyfta fram att det finns olikheter i språk, hudfärg och kultur och ser det som en tillgång. Ex. samling och litteratur. Pedagogerna tar barnens berättelser på allvar och tar sig tid att lyssna på barnen.	Att systematisk utvärdera vårt arbete regelbundet med arbetslagen, vårdnadshavare och barn.	Arbetslagen

Vid en kränkande incident låta barnen tillsammans med en pedagog diskutera det som inträffat där alla får komma till tals. Språkstödjare som arbetar aktivt med modersmål samt kulturer tillsammans med barn och arbetslag. Språkvägg representerar barnens olika språk. Sånger och språkövningar på olika språk		

Våra åtgärder utifrån diskrimineringsgrunden "Funktionsnedsättning"		
<i>Aktiv åtgärd</i>	<i>Uppföljning</i>	<i>Ansvarig</i>
Tillsammans med barnen och vårdnadshavare arbetar vi dagligen aktivt med förhållningssättet mot människor med funktionsnedsättningar, ex. med tecken som stöd och genom litteratur eller media.	Att systematisk utvärdera vårt arbete regelbundet med arbetslagen, vårdnadshavare och barn.	Klicka eller tryck här för att ange text.

Våra åtgärder utifrån diskrimineringsgrunden "Ålder"		
<i>Aktiv åtgärd</i>	<i>Uppföljning</i>	<i>Ansvarig</i>
Alla barnen har rätt att utforska förskolans miljö samt material utifrån barnens egna förmågor. Vi som pedagoger har ett ansvar att utmana varje barn till en enskild lärande.	Att systematisk utvärdera vårt arbete regelbundet med arbetslagen, vårdnadshavare och barn.	Klicka eller tryck här för att ange text.

Kapitel 3. Rutiner för att utreda och åtgärda när ett barn diskriminerats, trakasserats eller kränkts

Rutiner för hur akuta situationer ska lösas

1. En anställd som upptäcker pågående diskriminering, trakasserier eller kränkande behandling ska genast ingripa.
2. Mentor och ytterligare en personal talar med det barn som kan ha blivit utsatt för att klargöra vad som hänt och om det hänt tidigare. Klargör att barnet genast ska komma till mentor om något händer igen.
3. Mentor och ytterligare en person talar sedan med den/de barn som kan ha utfört diskriminering, trakasserier eller kränkande behandling för att klargöra vad som hänt. Om flera barn deltagit talar de vuxna med dem en och en. Förklara för barnet som utfört kränkningen att kränkningar inte accepteras och att de genast ska upphöra.
4. Kontakta inblandade barns vårdnadshavare och berätta om vad som hänt och att kränkningsrapport kommer att lämnas till förskolechef.
5. Informationen lämnas till förskolechef genom blanketten "Blankett för anmälan och utredning av diskriminering, trakasserier eller kränkande behandling".
6. Barnen hålls under uppsikt och händelsen följs upp efter behov, men minst en gång.

Rutiner för hur befaraede situationer ska lösas (tex. mobbing/utanförskap)

1. Personal på förskolan får kännedom om att ett barn far illa/känner sig utsatt i den fysiska förskolemiljön.
2. Personal talar med det barn som kan ha blivit utsatt för att klargöra vad som hänt och om det hänt tidigare. Förklara att diskriminering, trakasserier eller kränkande behandling ej får förekomma och att förskolan nu kommer att åtgärda detta. Klargör att barnet genast ska komma till personal om något händer igen. Personal kontaktar vårdnadshavare och skriver en kränkingsrapport till förskolechef.
3. Personal har möte med vårdnadshavare för att få mer information, skapa en samarbetsallians med vårdnadshavare och ev. komma överens om första åtgärd. Informera om förskolans handlingsplan, och dokumentera tydligt vad ni kommer överens om. Utgå från barnets upplevelse.
1. Förslag på första åtgärder. Vad gör förskolan? Vad gör hemmet?
4. Personalen lyfter ärendet i arbetslaget för att kartlägga ytterligare hur situationen för barnet är i förskolan. Barnen hålls under uppsikt. Observationer och kartläggning för att få en bred bild av vad som pågår.
5. Uppföljningsmöte mellan personal och vårdnadshavare efter en till två veckor. Utvärdering av första åtgärderna, ytterligare planering utifrån barnets situation. Ny tid för uppföljning/utvärdering.
6. Uppföljningsmöte. Eventuellt är förskolechef med i detta skede.
7. Ärendet lyfts på BHT. Vilka åtgärder är prövade, och hur har det gått? Diskussion kring strukturer och förhållanden på grupp- och verksamhetsnivå, vilket omfattar samtliga inblandade barn och deras behov av eventuellt stöd.
8. Genomföra ytterligare insatser.

9. Uppföljningssamtal med vårdnadshavare/utsatt barn
10. Uppföljning/utvärdering på BHT

Rutiner för fördjupad utredning

När förskolechef fått in "Blankett för anmälan och utredning av diskriminering, trakasserier eller kränkande behandling" beslutar förskolechef om det behövs en fördjupad utredning i frågan och ansvarar sedan för att händelsen utreds vidare. Förskolechef utser ansvarig utredare.

Utredning ska ske skyndsamt. Utredningen ska fokusera på händelsen och de förhållanden som lett fram till den uppkomna situationen. Den ska omfatta både den som blivit utsatt och den/de som utövat kränkningen. Utredningen ska ge förslag på åtgärder för att förhindra fortsatta kränkningar. Åtgärder som sätts in bör leda till långsiktiga lösningar. Det bör alltid övervägas om åtgärder också ska vidtas i syfte att förändra strukturer och förhållanden på grupp- och verksamhetsnivå.

Vid allvarliga fall av diskriminering, trakasserier eller kränkande behandling kan det bli aktuellt att utreda de inblandade barnens stödbehov och utarbeta handlingsplan. Det kan vara aktuellt att utarbeta handlingsplan för såväl det utsatta barnet som för den eller dem som utfört kränkningen.

Rutiner för uppföljning

Förskolechef beslutar om åtgärder för att förhindra kränkande behandling i framtiden samt datum för uppföljning av åtgärderna.

Senast ett par veckor efter att åtgärder vidtagits genomförs ett uppföljningsmöte med den utsatte i syfte att kartlägga om vidtagna åtgärder har fyllt sitt syfte eller om problemen kvarstår. Uppföljningen görs av förskolechef eller av denne utsedd person. Om problemet kvarstår ska nya åtgärder beslutas.

Rutiner för att utreda och åtgärda när barn kränks av personal

Vuxen på förskolan som märker att en annan vuxen på förskolan kränker eller diskriminerar ett barn är skyldig att ingripa direkt för att stoppa kränkningen eller diskrimineringen. Förskolechef ska alltid informeras om det inträffade. Förskolechef inleder därefter en utredning kring händelsen.

Om vårdnadshavare upplever att personal kränker ett barn ska vårdnadshavare kontakta förskolechef. Förskolechef inleder då en utredning av det inträffade.

Utredning ska ske skyndsamt. Utredningen ska fokusera på händelsen och de förhållanden som lett fram till den uppkomna situationen. Den ska omfatta både den som blivit utsatt och den/de som utövat kränkningen. Utredningen ska ge förslag på åtgärder för att förhindra fortsatta kränkningar. Åtgärder som sätts in bör leda till långsiktiga lösningar. Det bör alltid övervägas om åtgärder också ska vidtas i syfte att förändra strukturer och förhållanden på grupp- och verksamhetsnivå.

*Vid grova fall av kränkning eller diskriminering kan anmälan till socialtjänsten eller polisen bli aktuell.
Om åtgärderna inte är tillräckliga kan elev och vårdnadshavare vända sig till
Barn- och elevombudsmannen (www.skolinspektionen.se/BEO)
eller Diskrimineringsombudsmannen (www.do.se)*

Rutiner för dokumentation:

1. När personal fått kännedom om att ett barn anser sig ha blivit utsatt för diskriminering, trakasserier eller kränkande behandling ska denne anmäla detta skriftligt till förskolechef. (Använd "Blankett för anmälan om diskriminering eller kränkande behandling")
2. Förskolechef informerar verksamhetschef om händelsen (Kopia av "Blankett för anmälan om diskriminering eller kränkande behandling")
3. Förskolechef beslutar om eventuell fördjupad utredning. Om ärendet gäller att barn kränkts av personal ska förskolechef själv utreda. (Använd "Blankett för utredning av diskriminering eller kränkande behandling")
4. Förskolechef beslutar om åtgärder för att förhindra kränkande behandling i framtiden samt datum för uppföljning av åtgärderna. (Använd "Blankett för åtgärder av diskriminering, trakasserier eller kränkande behandling" samt "Blankett för uppföljning av diskriminering, trakasserier eller kränkande behandling")
5. Den 22:a varje månad ska förskolechef på särskilt blankett, sammanställa en rapport om anmälda kränkningar, beslutade åtgärder, uppföljning av åtgärder för föregående månad till verksamhetschef/Barn- och utbildningsutskott. (Använd: "Rapportblad till Barn- och utbildningsförvaltningen vid kränkning eller diskriminerande handling")

Blanketter: Finns på: Intranätet/Barn och utbildning/elevhälsoarbete

1. Blankett för anmälan och utredning av diskriminering, trakasserier eller kränkande behandling
2. Blankett för fördjupad utredning av diskriminering, trakasserier eller kränkande behandling
3. Blankett för åtgärder av diskriminering, trakasserier eller kränkande behandling
4. Blankett för uppföljning av diskriminering, trakasserier eller kränkande behandling

Rapportblad till Barn- och utbildningsförvaltningen vid kränkning eller diskriminerande handling